Om te besluiten of je in jouw situatie een bezwaar kunt indienen: gebruik de beslishulp op de website.

Procedure ‘Bezwaar indienen’ vGKN

Deze schematische weergave van de bezwarenprocedure is gebaseerd op de kerkorde. Je kunt dit lezen in Artikel 30 van de kerkorde en de Uitvoeringsbepaling hierbij.
De kerkorde is altijd leidend.

Een revisieverzoek kan alleen worden ingediend bij de vergadering die een besluit heeft genomen. Een appèlverzoek wordt ingediend bij de synode.

In dit schema wordt regelmatig over een commissie gesproken. Wanneer de vergadering besluit geen commissie te vormen, dan mag dat. In dit schema moet je dan steeds het woord ‘commissie’ vervangen door ‘de vergadering’

1. Besluit of een informeel gesprek een mogelijkheid is.
In dat geval: vraag de kerkenraad om een gesprek, waarin je het probleem uitlegt.
Het doel is dan om het probleem informeel op te lossen en nader tot elkaar te komen.

Wanneer uit het informele gesprek niet de gewenste resultaten volgen en je je daarin niet kunt berusten, ga je verder naar stap 2. Ook wanneer het informele gesprek geen mogelijkheid is, ga je verder naar stap 2. Kies of het gaat om een bezwaar op een besluit of om een bezwaar tegen het handelen van de kerkenraad.

2. Beslis of het om een bezwaar tegen een besluit of tegen het handelen van de kerkenraad of een kerkenraadslid gaat.

Een besluit is een schriftelijk meegedeelde/opgestelde beslissing van de kerkenraad.
Handelen is dat wat een kerkenraad of een deel daarvan doet (gedrag).

Bezwaar tegen besluit
Binnen 1 maand
na het besluit

Binnenkerkelijke revisiefase
Het revisieverzoek

Bezwaar tegen handelen

3. Schrijf een brief aan de kerkenraad met daarin:
- Je naam, handtekening en de datum waarop je het bezwaar indient
- Het besluit waartegen het bezwaar gericht is
- De reden voor het indienen van het bezwaar (zorg dat je noemt op welke grond je bezwaar indient, zie hiervoor de voorwaarden in de beslishulp bezwaar indienen).
- Argumenten die pleiten voor een andere zienswijze.
- Een uitnodiging hierover door te spreken of een andere voor jou acceptable volgende stap.

Een besluit wordt genomen door de gehele kerkenraad. Het bezwaar wordt daarom ingediend bij de scriba en/of voorzitter. Dit mag ook een e-mail zijn, maar let op dat je altijd een afschrift van deze e-mail bij de kerkenraad moet inleveren. Doe je dit niet, dan kan dat gevolgen hebben voor het ontvankelijk verklaren van een bezwaar.
Je kunt iemand vragen je te helpen bij het schrijven van de brief.

Let op: wanneer het een besluit betreft dat volgens de kerkorde de toestemming van de gehele gemeente vereiste, dient het bezwaar binnen twee weken binnen te zijn.

Goed om te weten: een revisieverzoek (bezwaar) kan alleen worden ingediend op een besluit dat schriftelijk is medegedeeld. Is dit nog niet gebeurd? Vraag dan eerst om een schriftelijke mededeeling. Daarop kun je vervolgens het bezwaar indienen.

4. De brief wordt gedeeld met de kerkenraad
De kerkenraad beslist of je bezwaar ontvankelijk is.
De brief wordt met de andere kerkenraadsleden gedeeld en besproken in de volgende kerkenraadsvergadering.

De kerkenraad kan een commissie instellen die de leiding krijgt over de procedure die volgt.

De kerkenraad mag advies inroepen van deskundigen of een andere externe partij. Op deze manier kunnen zij een betere overweging maken. Je krijgt de gelegenheid je uit te spreken over de ingeroepen deskundigen voordat deze daadwerkelijk geraadpleegd worden.

In sommige gevallen zal de kerkenraad schriftelijk reactie geven voordat een gesprek plaatsvindt. Dit kan je helpen je goed voor te bereiden op een gesprek. Deze brief kan ervoor zorgen dat je het genomen besluit beter begrijpt en dat je het niet nodig vindt om verder te gaan met deze procedure.

Opmerking bij stap 4
Een bezwaar kan niet ontvankelijk verklaard worden.
Bijvoorbeeld wanneer:
- Het bezwaar te laat is ingediend
- Er onvoldoende informatie bij de kerkenraad is ingediend
- Niet de juiste stappen zijn gevolgd.

De kerkenraad zal hierover communiceren. Vaak krijg je de mogelijkheid nog dingen aan te leveren.

5. Er vindt een gesprek plaats
De commissie of kerkenraad nodigt je uit voor een gesprek over de inhoud van je bezwaar.

Van dit gesprek wordt een verslag opgesteld. Hier mag je binnen de door de commissie of kerkenraad vastgestelde termijn op reageren.

6. De beslissing van de kerkenraad
De kerkenraad neemt een beslissing over je bezwaar. Deze beslissing is gebaseerd op voorgaande stappen. De commissie (als deze er is) heeft hierin een adviserende rol.

7. Jouw reactie op de kerkenraad
Jij reageert op de brief, mededeling of uitnodiging van de kerkenraad. Dit kan bijvoorbeeld zo:
- Je reageert in een brief
- Je gaat in op een eventuele uitnodiging of je nodigt zelf uit voor een vervolggesprek
- Je gaat niet in op de eventuele uitnodiging
- Je gaat verder in de bezwarenprocedure.

Je kunt het ook zo laten. Reageren is niet verplicht; niet reageren is ook een reactie.

Wanneer de reactie van de kerkenraad niet is wat je had gehoopt en wanneer je bezwaar, ook na de reactie, nog aan de voorwaarden voldoet voor het indienen van een bezwaar (zie hiervoor de beslishulp voor het indienen van een bezwaar), kun je bezwaar indienen bij de classis. Daarvoor ga je verder naar stap 8. De procedure die nu volgt heet de appèl procedure.

Binnen 1 maand
na de schriftelijke
beslissing van de
kerkenraad

Het appèl
De volgende stappen zijn alleen mogelijk voor degene die de voorgaande stappen zelf doorlopen heeft.

De betrokken kerkenraad is in deze fase steeds niet betrokken bij de bespreking van het appèl en alles wat daaruit volgt.

8. Schrijf een brief naar de synode met daarin:
- Je naam, handtekening en de kerkelijke gemeente waar het bezwaar is ingediend
- De datum waarop het besluit genomen is en de datum waarop het besluit binnen de revisieperiode is genomen.
- De datum waarop je schrijft (dagtekening)
- Het genomen besluit waartegen je bezwaar maakt
- De reden voor het indienen van het bezwaar
- Argumenten die pleiten voor een andere zienswijze
- Een overzicht van de tot nu toe genomen stappen en een (korte!) uiteenzetting van het verloop van de bezwarenprocedure tot nu toe.

Stuur je brief naar de scriba van de synode. Dit mag in eerste instantie ook een e-mail zijn, maar er moet binnen een maand na stap 7 ook een brief bij de scriba van de synode binnen zijn gekomen. Bij deze brief moet je alle belangrijke stukken voegen.

9. De brief wordt gedeeld met de synode
Het moderamen van de synode beslist of het bezwaar ontvankelijk is.
De brief wordt met de andere leden van de synode gedeeld en besproken in de volgende synodevergadering.

De synode kan een commissie instellen die de leiding krijgt over de procedure die volgt.

De synode/commissie mag advies inroepen van deskundigen of een andere externe partij. Op deze manier kunnen zij een betere overweging maken. Je krijgt de gelegenheid je uit te spreken over de ingeroepen deskundigen voordat deze daadwerkelijk geraadpleegd worden.

De kerkenraad krijgt de gelegenheid zich schriftelijk te verweren tegen jouw appèl/bezwaar. Dit wordt een verweerschrift genoemd.

10. Er vindt een gesprek plaats
De commissie hoort beide partijen. Er kunnen getuigen worden opgeroepen en ook de deskundigen kunnen worden gehoord.

In sommige gevallen besluit de synode/commissie om jou niet te horen. In dat geval krijg je de gelegenheid schriftelijk te reageren op het verweerschrift van de kerkenraad.

Als je door ziekte niet gehoord kunt worden, kan de commissie besluiten dat je binnen vier weken alsnog gehoord wordt. Eventueel kan dit verlengd worden met nog vier weken. Daarna heeft de commissie het recht zonder jou te horen door te gaan.

Van dit gesprek wordt een verslag opgesteld. Hier mag je binnen de door de commissie vastgestelde termijn op reageren.

11. Het besluit
De commissie vormt een besluit en deelt dit mede aan de synode. De synode laat aan jou en aan de kerkenraad weten wat het besluit is.

Het besluit wordt schriftelijk en duidelijk beargumenteerd aan jou en aan de kerkenraad medegedeeld. Na dit besluit kan er geen verder appèl worden ingedient.

3. Ga in het gesprek met het betreffende kerkenraadslid (wanneer dit één of twee personen betreft). Bespreek het handelen van het kerkenraadslid en vraag om verandering.

Dit is niet in alle gevallen mogelijk. Soms is er sprake van bedreiging of een andere vorm van misbruik, waardoor deze stap overgeslagen kan worden. Ga, wanneer er al zo’n gesprek is geweest, naar de eerstvolgende nog niet uitgevoerde stap.

Bij geen of onvoldoende resultaat

4. Ga in gesprek met het betreffende kerkenraadslid en een tweede kerkenraadslid.

Bij geen of
onvoldoende resultaat

5. Ga in gesprek met de gehele kerkenraad

Dit is een melding bij de kerkenraad. Een aanvraag voor een gesprek kan bij de kerkenraad worden ingediend via de scriba (dit gebeurt per mail of brief).
Het doel van dit gesprek is dat het gedrag van het kerkenraadslid stopt.

Wanneer de kerkenraad niet in gesprek wil, dan wordt dit als besluit gecommuniceerd. Je mag hierop bezwaar maken via de route die hiernaast beschreven staat onder ‘bezwaar op besluit’.

Bij geen of
onvoldoende resultaat

6. Vraag om een besluit.

Wanneer de bovenstaande pogingen niet het gewenste resultaat hebben,, vraag je de kerkenraad om een besluit. Een besluit kan bijvoorbeeld zijn ‘De kerkenraad besluit dat het door …. (jouw naam) ingediende bezwaar tegen de handelwijze van ….(het door jou aangeklaagde kerkenraadslid) onterecht is.’ Tegen dit besluit kun je vervolgens een bezwaar aantekenen volgens de revisieprocedure die hiernaast beschreven staat onder ‘bezwaar op besluit’.

Let op: er hoeft in dit stadium niet altijd om een besluit gevraagd worden, bijvoorbeeld wanneer er al een besluit is genomen. Wanneer de kerkenraad besluit om niet handelend op te treden zonder dat dit is genotuleerd, vraag dan dit wel te doen, zodat je grond hebt om bezwaar te maken.

Het vormen van commissies + recht tot wraken:
- Alle kerkelijke organen die hierboven zijn beschreven mogen een commissie instellen om onderzoek te doen of om advies uit te brengen. Zij zijn vrij zelf de leden van deze commissie te kiezen.
- Wanneer een commissie is ingesteld, mag de melder (jij dus) leden van deze commissie wraken, wanneer deze volgens jou niet onpartijdig zijn of kunnen zijn. Om te wraken moet je een brief schrijven met daarin de reden van het wraken. De kerkenraad vervangt, wanneer de wraking wordt geaccepteerd, het gewraakte commissielid.